

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาถึงสภาพการณ์ปริมาณขยะและการกำจัดขยะของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ 2) ศึกษาความรู้และความเข้าใจของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ต่อการคัดแยกประเภทขยะ 3) ศึกษาบทบาทการนิเทศของบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการรณรงค์คัดแยกประเภทขยะของเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และ 4) ศึกษาทัศนคติและการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินโครงการรณรงค์คัดแยกประเภทขยะในชุมชน ในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ การศึกษานี้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากประชาชนกลุ่มตัวอย่างในชุมชนข้างเผือกพัฒนา ชุมชนนารีพัฒนา และชุมชนสามัคคีพัฒนา ในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ จำนวน 840 ชุด และนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยโดยใช้สถิติที และวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สถิติไคสแควร์

ผลการศึกษาพบว่า

1. สภาพการณ์เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนและชุมชนในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ โดยส่วนใหญ่ปัจจุบันผลิตปริมาณขยะต่อวันไม่เกิน 20 ลิตรต่อครอบครัว และใช้บริการจัดเก็บของเทศบาล แต่การบริการยังไม่เป็นที่พึงพอใจเพราะการจัดเก็บยังไม่ดี

2. ด้านความรู้และความเข้าใจของประชาชนในการคัดแยกประเภทขยะ พบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้ระดับมาก บุคคลที่มีส่วนช่วยการรณรงค์การคัดแยกประเภทขยะ คือบุคคลในครอบครัว เพื่อนบ้าน และกรรมการชุมชน

3. ด้านโครงการรณรงค์คัดแยกประเภทขยะในชุมชน พบว่า ประชาชนเข้าร่วมโครงการเกิดจากการชักชวนกัน ซึ่งส่วนใหญ่เข้ามีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์ด้วยความสมัครใจ นอกจากนี้ประชาชนมีทัศนคติที่ดีต่อการดำเนินโครงการนี้เป็นส่วนใหญ่ แต่ยังเห็นว่ามียุทธศาสตร์ที่จะเกิดกับการดำเนินโครงการอยู่มาก เช่น การสิ้นเปลืองงบประมาณ

4. ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความร่วมมือของประชาชนในการคัดแยกประเภทขยะ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส ระดับรายได้ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนของประชาชน ล้วนแต่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการคัดแยกประเภทขยะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ไม่พึงพอใจวิธีการจัดเก็บขยะของเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ แต่ประชาชนมีทัศนคติที่ดีต่อโครงการรณรงค์คัดแยกประเภทขยะ

ในด้านความรู้และความเข้าใจของประชาชนต่อวัตถุประสงค์และความจำเป็นของการคัดแยกประเภทขยะ พบว่า มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และยังพบอีกว่า คณะกรรมการชุมชนมีบทบาทสำคัญที่สุดในการรณรงค์ให้ประชาชนในชุมชนร่วมมือในการแยกประเภทขยะ

The objectives of this research are: First, to learn about the situation of garbage and garbage disposal of urban householders in the area of Petchabun municipality. Second is to evaluate the knowledge of householders in separating solid waste. Third, to examine the role of householders in the garbage disposal project. Fourth to learn the attitude and people toward this campaign. Field data were collected by using questionnaires from 840 respondents in Changphuek Patthana community, Nari Patthana community and Samakkhi Patthana community of Petchabun Municipality. Data were analyzed by descriptive statistics for example frequency, percentile, average, and standard deviation. The data were compiled by average analytical comparison and chi-square statistical test.

From the survey it was found that urban household and community disposed 20 kilograms of solid waste per day. Most of the household relied on the management even though they were not satisfied with the service. People were well educated and knowledgeable in separating solid waste. Members in each household, neighborhoods and the community committee played important roles in the disposal campaign. The campaign will be going on continuously. The participation of the campaign project came from people persuasion. They participated in this project without hesitation. However, there were some difficulties; the inappropriate use of the budget meant that the project could not be successful.

Factors affecting the degree of householder's cooperation in waste separation were age, academic level, married status, income and period of residence in the community. These factors related to each other statistically. Though most of the people had a good attitude toward the garbage disposal campaign, they did not like the garbage management of the municipality. The knowledge and understanding of people of the aim and necessity in separating garbage were statistically related to people's participation and the community committee was an important factor in this campaign.